

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213519
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817213519.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobkyne: N. H., bytom D. U., T. C. 5, proti žalovanému: I. I., s miestom podnikania W. pod D., G. C. XXX/XX, IČO: 43 093 833, zastúpenému: JUDr. Pavol Babiak, advokát so sídlom Prievidza, G. Švéniho 6, o uloženie povinnosti, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 9C/35/2017- 39 zo dňa 31. októbra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala (po oprave žaloby), aby súd zaviazal žalovaného bezplatne odstrániť vady a vykonať opravu strechy rodinného domu na ul. Jánošíkova, na pozemkoch parc.č. 87/19, XX/XX, zapísaného na LV č. XXXX, k.ú. H., spôsobom zodpovedajúcim stavebnej dokumentácii a technologickému postupu pre riadne vykonanie diela. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania od žalobkyne vo výške 100 %.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo žaloby, v ktorej žalobkyňa uviedla, že so žalovaným 15.06.2009 uzavrela za prítomnosti dvoch svedkov : I. I., B. I. - zmluvu o zhotovení diela - strecha na novostavbe rodinného domu v H., ktorej predmetom zmluvy boli drevené časti strechy, polozenie krytiny zn. Tondach, oplechovanie strešných častí a uloženie zvodov vody. Súčasťou dohody bolo, že cena bude bez DPH a 10 rokov záruka. Po ukončení realizácie diela žalovaného upozornil stavebný dozor I. Q., Y. XXX na nedostatky na realizovanom diele - zlé oplechovanie strechy, zlé uloženie krytiny, časť krytiny krivo položená, konštrukcia strechy drevené časti, nie je položená vodorovne, ani v pozdĺžnej, ani v priečnej osi stavby, čím nebola dodržaná stavebná dokumentácia, nedodržané spojovacie materiály podľa STN, nedodržanie predpísaného rozostupu latovania. Realizácia diela nebola prevedená v súlade s technologickým postupom. Dielo nebolo odovzdané, ako kvalitné a po dohode so stavebným dozorom, mali byť nedostatky odstránené. Cena diela bola žalovanému zaplatená v plnej výške, podľa zmluvy. V roku 2017 v súvislosti so zárukou žalovaný previedol určitú časť prác na odstránení nedostatkov, ale závady ku dňu podania žaloby neboli v plnom rozsahu odstránené, dielo nebolo odovzdané stavebnému dozoru. Komunikácia bola so žalovaným cez sms správy. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa predložila ako dôkazový materiál cenovú ponuku od žalovaného, faktúry na materiál na odkvapový systém a strešné okná a všetky bloky o zaplattení a prevzatí sumy podľa cenovej ponuky žalovaným, čo potvrdil svojim podpisom, podpis je totožný ako na splnomocnení advokáta. Ďalej žalobkyňa doplnila, že naposledy so žalobcom komunikovala telefonicky 23.02.2017. Tvrdenia žalovaného o rekonštrukcii strechy nie sú pravdivé, rekonštrukciou sú také zásahy do jestvujúceho majetku, ktoré majú za následok zmenu jeho účelu použitia, kvalitatívnu zmenu jeho výkonnosti alebo technických parametrov. Dielo žalobcu bolo vykonané na hrubej stavbe, žiadna strecha v čase vykonania diela žalovaného neexistovala. Žalovaný namietal, že zmluva o dielo nebola uzavretá písomne, práce boli vykonávané v roku 2009, preto je uplatnenie vädpo záruke. Krytinu si zakúpila žalobkyňa sama a dodala mu ju, ba bola zrekonštruovaná strecha. Žiadal žalobu zamietnuť.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1-4, § 646, § 647, § 648 Občianskeho zákonníka a uviedol, že strany sporu uzavreli najneskôr v roku 2009 ústnu zmluvu o dielo. Svojou povahou išlo o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, čo dokazujú aj dodacie listy predložené žalobkyňou, podľa ktorých žalovaný objednával v roku 2009 materiál na strechu. Sporný ostal obsah zmluvy o dielo, žalovaný uviedol, že išlo o rekonštrukciu strechy, žalobkyňa tvrdí že išlo o zhotovenie strechy na hrubej stavbe. Žalobkyňa tiež tvrdila, že bola dohodnutá 10 ročná záruka, ale neuviedla, od kedy začala plynúť, ani ďalšie rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie dôvodnosti uplatnenej záruky; nešpecifikovala dostatočne určito vady, ani čas, kedy ich zistila, resp. uplatnila u žalovaného. Žalovaný tvrdil, že dielo bolo dokončené v roku 2009, čo žalobkyňa nepoprela a že záručná doba už uplynula. Námetka žalovaného, že zmluvu uzavrel ako podnikateľ nie je právne významná, pretože žalobkyňa opravila žalobu a označila žalovaného ako podnikateľa. Pokiaľ žalobkyňa žiadala, aby žalovaný odstránil vady spôsobom zodpovedajúcim stavebnej dokumentácii a technologickému postupu pre riadne vykonanie diela, nijakým spôsobom bližšie neopísala (a teda ani netvrdila) spôsob, ako majú byť vady odstránené, ani nepredložila žiadne dôkazy k stavebnej dokumentácii, alebo technologickému postupu. Tiež nepreukázala svoje tvrdenia, že bola dohodnutá záruka na dielo 10 rokov a že ju aj riadne uplatnila včas. Ak by aj svedkovia, ktorých vypočutie žalobkyňa ani nenavrhol, preukázali trvanie záruky, ako to uvádzala žalobkyňa, absencia ďalších podstatných tvrdení a dôkazov, nedostatočné špecifikovanie väd, ktoré žalobkyňa vytýka, absencia akýchkoľvek dôkazov o týchto vadách znamenajú, že žalobkyňa neuniesla svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, z ktorého dôvod súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, v ktorom namietala odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázala na spotrebiteľský charakter konania s tým, že v spotrebiteľských veciach sa zákon prikláňa k vyšetrovaciemu princípu, čo znamená že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a zároveň takéto dôkazy sám obstará. V spotrebiteľských sporoch sa kladie zvýšený dôraz na ochranu práv a záujmov spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa nemal spoliehať na splnenie si dôkaznej povinnosti žalobkyne ako spotrebiteľky, ale mal sám prevziať dôkaznú iniciatívu, a to za účelom zachovania princípu materiálnej pravdy. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými v žalobe a nevykonal dôkazy, ktoré navrhol - oboznámenie komunikácie medzi stranami formou SMS správ, výsluch svedkov - osôb prítomných pri uzatváraní zmluvy o dielo, resp. v osoby vykonávajúcej stavebný dozor (I. Q.). Vykonanie týchto dôkazov by malo vplyv na zodpovedanie rozhodujúcich otázok týkajúcich sa dohodnutých podmienok zmluvy o dielo, dĺžky a rozsahu záručnej doby, stanovenia dňa prevzatia a odovzdania diela, vykonanie záručnej opravy ako aj väd diela. Odôvodnenie rozsudku je formálne a nepresvedčivé.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadril tak, že zotrváva na svojich doterajších stanoviskách. So žalobkyňou sa nedohodol na 10 ročnej záručnej dobe, jej odvolanie nie je adekvátne. Pri danej veci podľa jeho názoru nejde o spotrebiteľský spor.

6. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci podané neboli.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

8. Podľa ust. § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobkyne nariaďovať pojednávanie.

9. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

10. Žalobkyňa uplatnila vo svojom odvolaní odvolacie dôvody spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie

vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP). Taktiež namietala nedostatok odôvodnenia rozsudku vo veci samej (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP).

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. V prípade odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal.

13. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

14. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že medzi stranami došlo v júni 2009 k uzavretiu ústnej zmluvy o dielo, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že medzi stranami zostal sporný rozsah zmluvy o dielo, keď žalobkyňa tvrdí že išlo o zhotovenie strechy na hrubej stavbe a žalovaný uviedol, že išlo len o rekonštrukciu strechy. Žalobkyňa tiež tvrdila, že bola dohodnutá 10- ročná záruka, žalovaný tvrdil, že záručná doba už uplynula. Podľa záverov súdu prvej inštancie, žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenia, že bola dohodnutá záruka na dielo 10 rokov a že ju riadne a včas uplatnila; neuviedla, od kedy začala plynúť, ani ďalšie rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie dôvodnosti uplatnenej záruky. Taktiež konštatoval, že nešpecifikovala dostatočne určito vady, ani čas, kedy ich zistila, resp. uplatnila u žalovaného. Ak by aj svedkovia, ktorých vypočutie žalobkyňa ani nenavrhla, preukázali trvanie záruky, ako to uvádzala žalobkyňa, absencia ďalších podstatných tvrdení a dôkazov, nedostatočné špecifikovanie väd, ktoré žalobkyňa vytýka, absencia akýchkoľvek dôkazov o týchto vadách znamenajú, že žalobkyňa neuniesla svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, z ktorého dôvod súd prvej inštancie žalobu zamietol.

16. Uvedené závery súd prvej inštancie sa odvolaciemu súdu po preskúmaní veci javia ako minimálne predčasné.

17. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že dokazovanie v sporovom konaní je v zásade ovládané prejednávacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli, s výnimkou prípadov podľa § 185 ods. 2 a 3 CSP. Uvedené vychádza zo zásady rovnosti strán ako ústavnoprávneho princípu premietnutého o.i. do čl. 6 CSP. Obsahom princípu vyjadreného v čl.6 CSP je rovnosť subjektov procesnoprávných vzťahov vznikajúcich medzi sporovými stranami, ktoré zákonné ustanovenie však zároveň vyvažuje prirodzene nerovnovážne postavenie určitej kategórie subjektov právnych vzťahoch súkromnoprávnej aj procesnoprávnej povahy. Podľa Civilného sporového poriadku tvoria slabšiu stranu procesného vzťahu tri kategórie subjektov: spotrebiteľ, zamestnanec, diskriminovaný v antidiskriminačnom spore.

V súvislosti s tým ust. § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci s tým, že súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz, predstavuje ustanovenie prelamiujúce dispozičný princíp v civilnom procese s cieľom poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom. V spotrebiteľských sporoch je zároveň potrebné aplikovať aj § 132 ods. 3 CSP s tým, že nemôže byť na ťarchu spotrebiteľa, ak v žalobe iba označí, ale nepripojí všetky dôkazy na podporu svojich tvrdení. Dôkaznú povinnosť spotrebiteľa by mal suplovať súd, a to aj v prípade, ak spotrebiteľ nepredložil alebo nemôže predložiť dôkazy vlastnou vinou. Takýto postup je odôvodnený zvýšenou mierou ingerencie súdu ako orgánu ochrany práva do spotrebiteľských právnych vzťahov.

18. Odvolací súd zistil, že uvedené civilnoprocesné zásady súd prvej inštancie v plnom rozsahu nerešpektoval. Pokiaľ ide o obsah zmluvy o dielo a tvrdenia žalobkyne ohľadne poskytnutia 10-ročnej záruky, žalobkyňa v konaní označila osoby, ktoré mali byť prítomné pri uzavretí zmluvy o dielo (I. I., B. I.). Vady diela popísala v žalobe (č.l. 1) ako „zlé oplechovanie strechy, zlé uloženie krytiny, časť krytiny krivo položená, konštrukcia strechy drevené časti, nie je položená vodorovne, ani v pozdĺžnej, ani v priečnej osi stavby, čím nebola dodržaná stavebná dokumentácia, nedodržané spojovacie materiály podľa STN, nedodržanie predpísaného rozostupu latovania. Realizácia diela nebola prevedená v súlade s technologickým postupom“, ktoré vady mal žalovanému vytknúť stavebný dozor - I. Q.. Hoci žalobkyňa vykonanie dôkazu výsluchom uvedených osôb výslovne nenavrhol, súd prvého stupňa nevykonal z vlastnej iniciatívy dokazovanie smerujúce k odstráneniu sporných skutkových tvrdení strán ohľadne obsahu zmluvy o dielo (vrátane dojednanej záručnej doby), rovnako tak ohľadne okolností, v ktorých spočívajú žalobkyňou popísané vady diela, okolností, kedy boli vady žalobkyňou zistené, či a ako boli u žalovaného uplatnené a aký bol výsledok reklamačného konania. Súd prvého stupňa si tak pre svoje rozhodnutie nezabezpečil potrebné skutkové zistenia a vo veci nevykonal prakticky žiadne dokazovanie, potrebné pre rozhodnutie o žalobe. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že na pojednávaní dňa 31.10.2018 žalobkyňa predložila fotodokumentáciu, s ktorou sa súd prvej inštancie i protistrana oboznámili, a ktorou žalobkyňa podľa svojich prednesov preukazovala obsah zmluvy o dielo, avšak súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku týmto dôkazným prostriedkom vôbec nezaoberal. Vôbec sa nezaoberal ani skutkovými tvrdeniami žalobkyne o tom, že žalovaný sa práve na základe poskytnutej 10-ročnej záruky vady diela čiastočne pokúsil odstrániť v roku 2017. Súd prvého stupňa tak v dôsledku nesprávneho procesného postupu nedostatočne zistil skutkový stav a stranám (predovšetkým žalobkyňi) svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, čím porušil jej právo na spravodlivý proces.

19. Pokiaľ súd prvej inštancie dôvodil, že nevykonal žalobkyňou označené dôkazy (výsluch svedkov I. I., B. I., I. Q.), pretože ak by aj bolo z ich výsluchu preukázané trvanie záruky, ako to uvádzala žalobkyňa, absencia ďalších podstatných tvrdení a dôkazov, nedostatočné špecifikovanie vád, ktoré žalobkyňa vytýka, absencia akýchkoľvek dôkazov o týchto vadách znamenajú, že žalobkyňa neuniesla svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, postupoval v zmysle vyššie uvedeného procesne nesprávne. Je pravdou, že súd nemusí vykonať všetky dôkazy, ktoré navrhne strana sporu. Musí však dbať o to, aby z dokazovania nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodujúcu skutkovú okolnosť významnú pre rozhodnutie. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa vady diela označila priamo v žalobe a označila i osobu, vykonávajúcu stavebný dozor, ktorá mala mať vedomosť o konkrétnych vadách diela, a ktorú súd prvej inštancie mohol k veci podľa § 295 CSP vypočuť i keď výsluch žalobkyňa nenavrhol. Súdu prvej inštancie tiež nič nebránilo aplikovať ust. § 150 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd môže vyzvať strany sporu na doplnenie skutkových tvrdení, a ktoré umožňuje súdu korigovať situácie, keď strana sporu nesplní povinnosť substancovane tvrdiť, a ktorej nesplnenie by inak malo príliš drakonicky následok, o to viac, že ide o spotrebiteľský spor.

20. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie v danej veci postupoval procesne nesprávne, v dôsledku čoho rezignoval na zistenie okolností významných pre komplexné rozhodnutie o žalobe. Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

21. V ďalšom konaní súd prvej inštancie posúdi vec v naznačenom smere, vyzve žalobkyňu na doplnenie skutkových tvrdení ohľadne skutočností, rozhodujúcich pre posúdenie jej nároku z vád, vykoná dokazovanie výsluchom svedkov, ktorých označila (a prípadne i následne označí) žalobkyňa i žalovaný, po ich vyhodnotení prípadne doplní dokazovanie inými dôkaznými prostriedkami, vysporiada

sa komplexne s argumentáciou strán v konaní, a vo veci na základe takto zisteného stavu opätovne rozhodne.

22. O trovách konania vrátane tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).